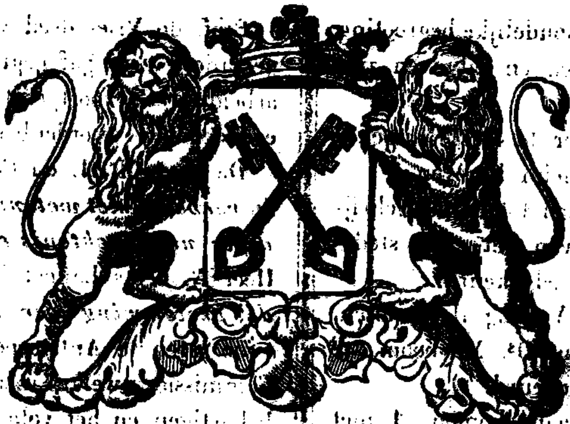
1854. N°. 116.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG, 27 SEPTEMBER.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 26 September.

Vele partikuliere personen geven van tijd tot tijd bewijzen van hunne belangstelling of in de wetenschap, of in de uitbreiding der verzamelingen van 's Rijks Museum van Natuurlijke Historie, door het aanbieden van geschenken aan die instelling, gewoonlijk bestaande in een min of meer fraai, in een min of meer zeldzaam voorwerp, op de jagt of toevalligerwijs verkregen, of bij den eigenaar in hok of kooi gestorven. Zulke geschenken worden bij het Museum steeds dankbaar aangenomen, geboekt en eenmaal 's jaars erlangt de Regering daarvan mededeeling. Nu en dan gebeurt het ook, dat zich het geschenk niet tot een enkel voorwerp bepaalt, maar uit eene verzameling van Naturaliën bestaat, waardoor dan dikwerf eene leemte in onze volgreeksen aangevuld, of wel een gedeelte aanmerkelijk verrijkt wordt. Van zulke, schaars voorkomende geschenken plegen wij meer openlijk en algemeen melding te maken, en wij bevinden ons daartoe thans weder eens in de gelegenheid door de belanglooze mildheid van den Heer A. Halberstadt, aan wien het Museum eene kostbare verzameling eijeren van Vogels en Amphibiën te danken heeft, uit Suriname afkomstig en voorwerpen bevattende, welke niet alleen hier ontbraken, doch waarop ook weinig uitzigt was — zeldzaam en moeijelijk te verzamelen als sommige zijn — dat wij ze ligtelijk zouden erlangen. Wij maken van dit belangrijke geschenk langs dezen weg melding, om aan den Heer Halberstadt openlijk bewijs te geven van onze erkentelijkheid, en, mogt het zijn, ook om tot bescheiden aandrang te dienen tot navolging bij anderen.

(Ingez. door de Directie van 's Rijks Museum van Nat. Hist.)

— Naar men verneemt, hebben 46 jongelieden zich aangemeld, om toegelaten te worden tot het examen van adelborsten bij de marine, ten einde dadelijk aan boord geplaatst en daar verder voor de zeedienst opgeleid te worden; 11 zijn om ligchaams-gebreken afgekeurd, en 11 andere zijn niet opgekomen. De namen der 24 jongelieden, welke, na voldoend examen, als adelborsten geplaatst zijn, zijn dezer dagen bekend gemaakt.

— De Minister van Financien heeft bekend gemaakt, dat de muntbiljetten van f 1000 en van f 500, uitgegeven krachtens de wet van 17 September 1849, met den laatsten December aanst. zijn verjaard; dat die muntbiljetten daarna geene waarde hoegenaamd voor den houder hebben en alleen tot evengemelden dag bij de Nederl. Bank worden aangenomen.

— Te Dordrecht is Donderdag ll. de algemeene vergadering der Hollandsche Maatschappij van Landb. geopend, onder voorzitting van den Heer Jhr. Mr. Gevers van Endegeest, zij werd door ruim 100 leden bijgewoond. In het volgende jaar zal de algem. verg. te Hoorn gehouden worden.

— De gemeenteraad te Schiedam heeft tot bestrijding der kosten, veroorzaakt ten gevolge van de dezer dagen plaats gehad hebbende onrustige bewegingen en wanordelijkheden, en welke geraamd zijn op f 10,000, besloten van het ten name dier gemeente, op het grootboek der 2½ pCt. rentende nat. werk. schuld, ingeschreven kapitaal, eene som van f 17,000, te doen afschrijven en te gelde maken.

— Te Delfshaven is de broodzetting afgeschaft, doch de bepalingen op het gewigt gebleven.

— Volgens berigt van den Officier van Justitie te Middelburg, is op den 22sten Aug. jl. van Edam aan het adres van de Wed. P. S. D. te Middelburg verzonden een brief, inhoudende een Nederl. bankbiljet, N°. 512, 5 Jan. 1854, ad f 60. Deze brief is niet aan het adres bezorgd. De voorn. Officier verzoekt nasporing en, voor het geval dat dit bankbiljet mogt worden aangeboden, aanhouding en berigt.

— Het kofschip de Jonge Albert is den 23sten door Kapitein van der Zee te Harlingen aangebragt. Men zegt, dat hij roemt over de vriendelijke behandeling, in Engeland ondervonden, bij de teruggave van dit vaartuig.

— De spoorweglinie in de rigting van Antwerpen naar Rotterdam tot aan Oudenbosch, zal den 1sten October aanstaande voor het publiek geopend zijn en in geregelde dienst worden gebragt. In de verdere dienst van Oudenbosch naar den Moerdijk, zal worden voorzien door middel eener diligence.

— Naar men verneemt, zal de Rijks telegraaf tusschen Groningen en Zwolle den 1sten October in werking komen.

— Binnen kort zal de telegraaf tot aan Assen en Groningen in werking komen. Naar beide plaatsen zijn onlangs ambtenaren vertrokken.

— De aanleg van eene brug over de Maas, ten behoeve van den spoorweg van Hasselt, langs Maastricht, naar Aken, is den 23sten aanbesteed voor f 274,800. De brug moet voor Julij 1856 worden opgeleverd.

— In de afgeloopen week heeft in het gehucht Overboek, gemeente Hoensbroek in Limburg, een felle brand gewoed, welke 5 huizen en eene schuur met granen, een prooi der vlammen heeft doen worden. De schade is, zegt men p. m. f 30,000. Ook zoude niets tegen brandschade zijn verzekerd.

— Uit de rede van den Minister van Financien, bij de indiening der begrooting voor 1855, bij de Tweede Kamer, blijkt onder anderen het volgende:

Het voordeelige slot van 1853 kan voorloopig gesteld worden op f 5,550,158, terwijl van de voordeelige saldo's van 1851 en 1852 ook nog onbeschikt voorhanden zijn de sommen van f 83,113 en f 256,260.

De middelen hebben in het vorige jaar boven de raming opgebragt f 3,091,203. De opbrengst van de eerste acht maanden van het loopende jaar is ook zeer voldoende, zoodat ook dit jaar, nog op een niet onaanzienlijk batig slot mag gerekend worden.

De Minister heeft herinnerd, dat tot schuld-delging, sedert 1850 tot op dit tijdstip, is besteed eene som van f 23,567,256. De schuld, die, zoowel door aankoop, als door aflossing, waaronder 8 millioenen van de leening voor het Haarlemmermeer, met deze som is vernietigd, had eene rente van f 1,26,668, terwijl ook nog door andere omstandigheden eene som van f 61,425 aan renten wordt bespaard, zoodat de totale som, welke thans aan renten minder wordt uitgegeven dan in 1850, het cijfer van f 1,088,093 bereikt.

Z. Exc. heeft aangemerkt, dat de Regering het roekeloos zou achten, zoolang de vrede niet hersteld is, te diep ingrijpende vermindering van belasting in te voeren; maar dat zij eene vermindering, gelijkstaande met de som, die thans aan rente is bespaard, voorstelt door de afschaffing der opcenten van den accijns op het gemaal en op het collectief zegel van dien accijns, en van de tonnegelden der zeeschepen. Vermits echter deze afschaffing een verlies van 13 tonnen gouds zou na zich slepen, en de Regering het raadzaam acht, voorloopig slechts één millioen te verminderen, stelt zij tevens voor, den accijns op het binnen- en buitenlandsch gedistilleerd met 12 opcenten te vermeerderen, waarmede dit doel zou worden bereikt.

De begrooting der uitgaven is f 277,990 minder dan de geheele som in 1854, niettegenstaande de meeste redenen, die tot verhooging leidden, nog niet hebben opgehouden te bestaan.

Het totaal der middelen voor 1855 is, niettegenstaande de wegsluiting der opcenten op de hoofdsom en van het collectief zegel van den accijns op het gemaal, en van de tonnegelden der zeeschepen, geraamd op f 72,386,595, sluitende met een vermoedelijk voordelig saldo van f 207,704.

Door den Minister zijn verder nog verschillende mededeelingen gedaan, waaruit o. a. blijkt, dat het aantal brieven in 1853, weder 1 millioen meer dan in 1852, heeft bedragen.

's GRAVENHAGE, 26 September.

Z. M. heeft Mr. J. S. Lotsy, Burgemeester der gemeente Dordrecht, benoemd tot Ridder der orde van den Nederl. Leeuw.

— Z. M. heeft zijnen Opper-Kamerheer H. W. Baron van Aylva van Pallandt vergunning verleend tot het aannemen der onderscheidingsteekenen van Grootkruis van de Christus-orde, hem door Z. M. den Koning-Regent van Portugal geschonken.

— Z. M. heeft tot lid der commissie van administratie over de gevangenis voor veroordeelde vrouwen te Gouda, benoemd den Heer Mr. J. G. Kist, Kantonregter aldaar.

— Z. M. heeft aan den Luit.-Kolonel J. E. A. Baron van Voorst tot Voorst, provincialen Adjudant in Noordholland, op verzoek een pensioen toegekend van f 1,500, met den rang van Kolonel.

— Naar men verneemt, zal Z. M. zich eerstdaags naar de door hem onlangs aangekochte goederen in den omtrek der stad Arnhem begeven.

— Z. M. de Koning heeft weder eene som van f 1000 geschonken voor den verderen opbouw van het R. K. Oudeliedenhuis aldaar.

— Aan de commissie van de Eerste Kamer, welke met het aanbieden van het adres van antwoord aan den Koning belast is geweest, heeft Z. M. geantwoord:

»Mijne Heeren, ik verzoek u, aan de Eerste Kamer mijnen dank over te brengen voor haar adres van antwoord. Ik waardeer hoog hare voortdurende streven om, met de Regering, de belangen en het welzijn des Vaderlands te bevorderen. Ik blijf op hare trouwe medewerking rekenen.

— Bij Kon. besl. is goedgekeurd de provinciale en huishoudelijke begrooting van Zuidholland voor de dienst van 1855. De inkomsten en uitgaven zijn geraamd op een bedrag van *f* 239,138.02½.

— Prins Hendrik der Nederlanden is den 21sten dezer te Metz aangekomen, en heeft zich met den eersten spoortrein naar Manheim begeven.

— Men verneemt, dat het besluit van den gemeenteraad tot het uitschrijven van eene geldleening, benoodigd tot het vergrooten van het groot stedelijk badhuis, ook door Ged. Staten van Zuid-Holland is goedgekeurd.

— De vergaderingen van de synodale commissie zijn Vrijdag ll. gesloten. Naar men verneemt, heeft zij de uitgebragte beroepen van Ds. Meyboom, te Amsterdam en van Ds. Zaalberg, te 's Gravenhage, goedgekeurd.

— Te Scheveningen zijn Vrijdag ll. 3 haringschuiten aangekomen, 1 met 42000, 1 met 23000 en 1 met 15000 stuks haring.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Maandag 25 September.

In deze zitting zijn ingekomen de volgende ontwerpen: 1°. tot afschaffing van het tonnengeld; 2°. tot wijziging van hoofdstuk V der staatsbegrooting van 1853; 3°. tot vaststelling der begrooting voor de Landsdrukkerij van 1855; en 4°. tot regeling en beperking van de uitoefening van het regt van vereeniging en vergadering.

De commissie voor het adres van antwoord op 's Konings aanspraak heeft een ontwerp ter tafel gebragt, 't welk dadelijk naar de afdeelingen is verzonden. Na den afloop van het onderzoek daarvan, zal de commissie weder bijeenkomen en haar ontwerp bepaaldelijk vaststellen. In afwachting dat de commissie daarmede gereed zal zijn, is de vergadering tot half 4 ure geschorst.

De beraadslaging over dat ontwerp is bepaald op morgen. Het luidt als volgt:

SIRE!

Met levendige belangstelling heeft de Tweede Kamer bij de plegtige opening dezer zitting, van Uwe Maj. vernomen, dat Zij van alle Mogendheden voortdurend verzekeringen ontvangt van vriendschap en welwillendheid. In het tegenwoordig tijdsgewricht is goede verstandhouding met andere Staten dubbel wenschelijk.

Evenzeer als U. Maj. verlangen wij, bij eene getrouwe naleving der pligten, welke de onzijdigheid ons oplegt, onze regten wederkeerig te zien eerbiedigen.

Het verheugde ons, dat U. Maj. zich genoopt gevoelde op nieuw de pligtsbetrachting en de krijgstucht onzer zee- en landmagt te roemen.

Met U. Maj. wenschen wij, dat de moed en volharding, onlangs door onze dappere strijders op Borneo aan den dag gelegd, duurzame gevolgen mogen hebben voor de bevestiging van ons gezag.

Hoogst aangenaam was het ons, U. Maj. den toestand der O.-I. bezittingen, aan wier welvaart die des Vaderlands zoo naauw is verbonden, gunstig, den oogst der veldgewassen veelbelovend te hooren noemen. Hartelijk wenschen wij, dat in den gezondheidstoestand der bevolking aldaar verbetering kome, en dat geschikte maatregelen daartoe met goed gevolg worden bekroond.

Tot maatregelen van wetgeving, welke strekken kunnen ter opbeuring van onze W.-I. kolonien, zal U. Maj. ons steeds bereid vinden mede te werken.

De verblijdende uitzigten op eenen gelukkigen oogst ook hier te lande worden door ons hoog gewaardeerd.

Al wat de verbetering der rivieren en van andere waterwegen betreft, wekt voortdurend onze belangstelling.

De Kamer stelt op hoogen prijs, dat de aandacht van U. Maj. gevestigd blijft op verdere uitbreiding der middelen van gemeenschap en vervoer. Door aansluiting aan buitenlandsche spoorwegen en telegrafische lijnen moeten verkeer en handel nieuwe ontwikkeling verkrijgen.

Bij de stoornis door den oorlog in de handelsbetrekkingen van Europa gebragt, moeten wij meer dan ooit de verzekering hoogschatten, dat onze handel, scheepvaart en scheepsbouw desniettemin in vrij voldoenden toestand verkeeren.

Wij verblijden ons dat de staat der geldmiddelen voortdurend stof tot tevredenheid oplevert. Spaarzaam beheer zal een voornaam middel zijn om dien gunstigen toestand te bestendigen.

Vermindering van lasten zal ons dubbel aangenaam wezen wanneer onze medewerking wordt verlangd tot maatregelen, die de eerste levensbehoeften, en daardoor de nijverheid ontheffen.

Tot delging van schuld blijft de Kamer bereid het ingetreden spoor te volgen en het verheugt ons van U. Maj. te hooren, dat deze met vermindering van lasten hand aan hand zal kunnen gaan.

Sire, eene natie heeft hooger goed dan stoffelijke welvaart: in Nederland werden onderwijs, wetenschap en kunst steeds onder de edelste bezittingen geteld. Volgaarne zullen wij met U. Maj. medewerken tot bevordering van een zoo gewigtig volksbelang. Elke gepaste gelegenheid, om van onze belangstelling in wetenschappelijke inrigtingen te doen blijken, zal ons daarom welkom zijn.

Het ontwerp van wet op het lager en middelbaar onderwijs, door U. Maj. toegezegd, verdient eene voorname plaats onder de voorstellen, wier behandeling ons verbeidt. Wij verwachten, dat eene voordragt tot regeling van het hooger onderwijs spoedig zal volgen.

Gestadig mede te werken, Sire, tot verbetering van het onvolkomene in onzen toestand, beschouwt de Kamer als een eersten pligt. Met U. Maj. erkent zij dankbaar de menigvuldige zegeningen, welke aan het Vaderland worden geschonken. De spreuk der vaderen, waaraan U. Maj. woorden ons op nieuw deden gedenken, blijve onze leus. Het gemeen overleg van Regering en Vertegenwoordiging zal dan onder den zegen des Allerhoogsten strekken tot bevestiging van het heil des Vaderlands.

— In de zitting van heden Dingsdag, is bovenstaand antwoord na afstemming van twee amendementen, door de Heeren van Lynden en Elout, *onveranderd* met algemeene stemmen aangenomen.

AMSTERDAM, 25 September.

Bij HH. Regenten van het burgerweeshuis is wederom ingekomen de aanzienlijke gift van *f* [illegible], welke door H. M. de Koningin-weduwe jaarlijks aan dat gesticht geschonken wordt.

— De nachtdienst der stoombooten van hier op Kampen zal voor het laatst geschieden vice versa op [illegible] dezer, en daarna voor dit jaar gestaakt worden.

UTRECHT, 25 September.

Ll. Vrijdag is het vierde Taal- en Letterkundig Congres, alhier geëindigd. De Voorzitter opende deze laatste zitting met een verhandeling *over het denkbeeld, dat men zich van den rijkdom eener taal, inzonderheid van ons Nederlandsch, te maken heeft.*

Prof. de Vries deed verslag omtrent de hoogte, waarop het woordenboek is gevorderd, en gaf gegronde uitzigten, dat op de wijze, waarop deze reuzenarbeid werd voortgezet, en al duurde het uit den aard der zaak vele jaren, een degelijk woordenboek ware te verwachten.

De Heer Mr. I. da Costa hield daarna een dichterlijke rede over *de poëzij in verband met wetenschappen moraliteit.* De Heer Wap sprak over *Bilderdijks nagedachtenis en het daarvan levendig bewaren onder ons*, en de Heer N. Beets besloot het met een heerlijk gedicht voor over *de waarde en de bestemming der taal.* Er is bepaald, dat het volgende Congres over twee jaren te Antwerpen zal gehouden worden. Tot leden van de permanente Commissie, welke intusschen de belangen der Nederl. Taal- en Letterkunde behartigen en het volgende Congres voorbereiden zal, zijn verkozen de Heeren: Mr. H. J. Koenen, Mr. J. van Lennep, Mr. J. T. Bodel Nyenhuis, Dr. M. de Vries, Mr. L. B. Hora Siccama en Mr. O. van Rees voor Noord-Nederland, en de HH. Prof. J. David te Leuven, Baron de St. Genois te Gent, J. M. Dautzenberg te Brussel, Dr. J. Nolet de Brauwere van Steeland te Brussel, M. van der Voort te Brussel en Mertens te Antwerpen voor de Vlaamsche provincien.

— Op de 20ste Tentoonstelling van het Genootschap van Landbouw, enz. alhier, zijn aan den Heer R. C. Affourtit bloemist, 2 groote zilveren medailles, en 2 gewone dito toegewezen voor ingezondene planten en bloemen.

ROERMOND, 23 September.

In den vroegen morgen van gisteren heeft in de gemeente Vlodrop een verschrikkelijke brand gewoed, waarbij drie huizen met stallen en schuren, zoo als ook de geheele inboedel en voorraad van graan, eene prooi der vlammen zijn geworden. Tot overmaat dier ramp zijn twee menschenlevens daarbij te betreuren. Een meisje van 26 jaren is geheel verkoold onder de puinhoopen gevonden, terwijl het lijk van eene pas gehuwde vrouw in een bakoven, waarin zij waarschijnlijk door het instorten van het huis, gevlugt was, nog in zijn geheel aanwezig is bevonden. Bovendien werden nog een grijsaard, eene vrouw en een jongetje zwaar gewond. De justitie doet onderzoek. (*N. Rott. Cour.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

BELGIE.

BRUSSEL, 24 September.

Z. K. H. de Groothertog van Saksen-Weimar, is niet, gelijk gemeld was, naar de Nederlanden, maar naar Duitschland teruggekeerd. Z. K. H. is Woensdag te Bonn aangekomen, alwaar zijne gemalin den volgenden dag insgelijks aankwam. Beide hebben daarop, per stoomboot, de reis naar Coblenz vervolgd.

— De Septemberfeesten zijn gisteren begonnen. De plegtigheden van dezen dag zijn als alle jaren gevierd.

— Het collegie der Jezuiten, te Brugelette gesloten, is naar Poitiers, in Frankrijk, overgebragt.

ENGELAND.

LONDEN, 24 September.

In de twee laatste dagen zijn zoo vele schepen voor de stad aangekomen, dat de dok-arbeiders, ofschoon langer dan gewoonlijk werkzaam zijnde, de goederen niet tijdig genoeg kunnen lossen, weshalve per telegraaf uit verscheiden zeeplaatsen extra-arbeiders zijn ontboden. Men heeft uitgerekend, dat op dit tijdstip 700 à 800 schepen meer alhier zijn aangekomen, dan gedurende hetzelfde tijdvak van verleden jaar.

Te Windsor worden er vertrekken, voor 10 jaren door Keizer Nicolaas betrokken, in gereedheid gebragt voor Keizer Napoleon, die naar men zegt, tegen kersmis in Engeland verwacht wordt.

— Sir Moses en Lady Montefiore bezochten eergisteren de Joodsche krijgsgevangenen van Bomarsund op de gevangen-schepen; zij schonken aan ieder hunner 5 £ en buitendien aan iederen Jood 5/- en aan iedere Jodin 10/-, tot bestrijding der kosten voor ophanden zijnde feestdagen. De Engelsche autoriteiten hebben afzonderlijke kajuiten voor het loofhuttenfeest in gereedheid laten brengen. Ook de twee zendelingen Hahn en Cox hebben de gevangen-schepen bezocht en eental bijbels uitgedeeld. Men maakt de opmerking, dat de Russen de zorg voor hun geestelijk welzijn dankbaar erkennen.

— De *Times* zegt, dat de operatien der Britsche zeemagt in de Oostzee voor dit jaar geëindigd schijnen te zijn, en dat zij de regtmatige verwachtingen van het publiek grootelijks hebben teleurgesteld.

— Te Liverpool is eene inschrijving geopend tot oprigting van een gedenkteeken voor den grooten Engelschen wijsgeer Sir J. Newton, die in de nabijheid dier stad geboren is en aldaar zijne eerste opvoeding heeft genoten.

— Te Portsmouth zijn 8 metalen stukken geschut en 13 kisten met geweren aangebragt, welke te Bomarsund zijn buit gemaakt.

— Een groot aantal inwoners van Zuid-Wales zijn naar het land van Utah of Deseret, de nederzetting van Mormonen (eene godsdienst-secte) in Noord-Amerika, vertrokken, en anderen maken zich gereed om hen te volgen. Velen van hen hadden in Engeland een goed bestaanmiddel. Het zijn meestal kleine pachters, fabriekarbeiders, mijnwerkers enz.; maar er zijn ook onder die landverhuizers lieden van hooger stand.

FRANKRIJK.

PARIJS, 24 September.

De Keizerin zal de maand October op het kasteel van Compiègne doorbrengen.

— Men zegt, dat Prins Albert in de maand October te Cherbourg zal komen, om met den Keizer de vloot der Oostzee in oogenschouw te nemen.

— De *Moniteur* behelst een besluit, waarbij vreemde brandewijn bij den invoer wordt toegelaten en het regt op den invoer van onvermengde alcohol wordt bepaald op 15 francs per hectoliter.

— Reeds sedert geruimen tijd waren vele verzoeken ingekomen van personen, die verzochten begunstigd te worden met het verlof tot het houden van een bureau voor het bewaren van stokken, parapluies enz. aan het nijverheidspaleis, bij de alhier te houden wereldtentoonstelling. Thans verneemt men, dat de Heer Fould, de Minister van Staat, dit zoo zeer begeerde voorregt heeft geschonken aan Mad^e^. Georges, de beroemde tooneelspeelster, wier vele aan de kunst bewezen diensten, wier leeftijd en niet zeer ruime omstandigheden haar, meer dan iemand anders aan de welwillendheid der Regering aanbevelen. Men berekent, dat dit bureau een voordeel van meer dan 100,000 francs zal opleveren.

— Maria Christina is naar de badplaats Bagnières de Bigorre vertrokken.

— Men schrijft uit Evreux van den 19^den^ dezer, dat de ex-Gouverneur van de Alands-eilanden, de Generaal Bodisco, Zondag aldaar is aangekomen met zijne vrouw, zijn zoontje en een Adjudant. De Generaal Bodisco was reeds tweemalen in Frankrijk geweest, en wel het eerst als overwinnaar, bij den inval van 1815.

— De Europesche bevolking in Algerie bedroeg op 31 Maart jl. 137,265 zielen, waaronder 482 Belgen en Nederlanders.

ZWITSERLAND.

Alhier is eene gewigtige gebeurtenis op handen, namelijk de geheele vernieuwing van het Bondsbestuur. Op den laatsten Zondag van de aanstaande maand October zullen alom de vertegenwoordigers in den nationalen raad verkozen worden, en op den eersten Maandag in December komen beide raden, de nationale en de bondsraad, bijeen en verkiezen het uitvoerend bewind, namelijk den bondsraad, en het bondsgeregt. De kiesstrijd zal ditmaal zeer levendig zijn. Er zijn reeds verscheidene kiesprogramma's verschenen.

— In Traversdal in het kanton Neufchâtel, rigten de pokken groote verwoestingen aan. Alleen in het dorp Fleurier lagen 115 ziek aan de pokken, alle kinderen van 3 tot 14 jaren. Van dezen waren 105 niet ingeënt. Men verwacht, dat de Regering de inenting verpligtend zal maken.

SPANJE.

MADRID, 20 September.

De Koningin heeft het koninklijk verblijf in het Prado betrokken, op grond, dat de gezondheid der Prinses van Asturien dit noodzakelijk maakte.

— Men spreekt alhier bij voortduring nog zeer veel van het plotselinge vertrek van den Heer Soulé. Deze diplomaat blijft aan hevige aanvallen van een gedeelte der Madridsche drukpers bloot staan, en de Regering schijnt de ongunstige vermoedens ten zijnen opzigte maar al te zeer te duiden. Ondertusschen wilde men alhier zeker weten, dat den 28sten Augustus op de barricades 2 Franschen zijn gearresteerd, die geld uitgedeeld hebben, hetwelk zij ten dien einde van den Heer Soulé ontvangen hadden.

— De partij der *Iberische unie*, die de aaneenhechting van Spanje en Portugal wil, houdt zich nog niet voor overwonnen, en zou vast besloten hebben, om zoodra de gelegenheid gunstig is, openlijk de zaak van Dom Pedro V te omhelzen.

— De stad Barbara, in Aragonie, is nagenoeg geheel vernield door eene overstrooming, die door hare ongewoonheid in den geheelen omtrek de grootste ontsteltenis heeft verwekt. Tijdens het weder op den dag des ongeluks ruw was, vertoonde zich plotseling boven de stad eene hoos, die eene kolom water, ter breedte van nagenoeg 100 el, bevatte; dat water borst uit de hoos boven de stad los, en heeft alles vernield en overstroomd. De bewoners hadden ter naauwernood den tijd zich op de omliggende hoogten te redden.

SARDINIE.

Het aan den Staat trekken der geestelijke goederen komt weer ter sprake. Het oogmerk der Regering is niet, om zich alle bezittingen der kerk toe te eigenen, maar alleen die van eenige kloosters, die geheel nutteloos zijn. Men hoopt, dat het Hof van Rome deze hervorming zal goedkeuren, te meer daar Pius IX zelf, toen hij den Pauselijken stoel beklom, het voornemen aan den dag legde het initiatief van een dusdanigen maatregel te nemen. Bij deze gelegenheid wordt medegedeeld, dat in de Sardinische Staten 473 kloosters zijn, als 336 voor mannen en 141 voor vrouwen; het gezamenlijk personeel der bewoners is 7360. De wereldlijke geestelijkheid is verdeeld in 7 aartsbisdommen, 35 bisdommen, 12 abdijen, 110 kapittels. Het gezamenlijk aantal der reguliere en wereldlijke geestelijken is 22,000 personen.

— De Hertogin-Regentes van Parma heeft in hare Staten eene bank opgerigt.

PRUISSEN.

BERLIJN, 23 September.

De Koning heeft eene inzameling van giften in alle Protestantsche kerken zijns lands bevolen, voor het stichten van eene kerk en een schoolgebouw te Konstantinopel, ten dienste der Protestantsche Duitschers.

— Op de telegrafen-linie van Duisburg naar de Nederlandsche grenzen is een tweede draad gespannen.

— Te Memel is het prijsgemaakte Hollandsche schip Minima voor 960 th., en zijne lading voor 1800 th. verkocht.

FRANKFORT.

23 September.

Gisteren begon de zevende Evang. kerkdag zijne zittingen. Prof. Stahl en de Heer von Mühler waren niet verschenen. In hunne plaats werden, met den Heer von Bethman Hollweg, de Heeren Hofman en Deichler tot Voorzitters gekozen. De beraadslagingen liepen den eersten dag over het regt gebruik van den Bijbel in kerk, school en huis. De tweede dag was als echtscheiding het voornaamste punt van behandeling.

— De Koning der Belgen is gisteren te Biberich aangekomen. Hij begeeft zich naar Zwitserland, waar hij eenige weken zal verblijven en keert over Weenen naar Brussel terug.

— De Hertogin van Nassau is in den nacht van heden van een zoon bevallen. In denzelfden nacht werd het prachtige paleis van het Ministerie te Wiesbaden eene prooi der vlammen.

— De Bisschop van Limburg is weder voor de regtbank gedaagd, doch heeft, volgens het dagblad van Mainz, geweigerd te verschijnen.

— Te Neurenberg heeft een aanzienlijk huis, dat voornamelijk in koloniale waren deed, zich insolvent verklaard. Het passief bedraagt ruim 100,000 fl.

— Te Mainz zijn gisteren oehtend drie stoombooten, met circa 1000 landverhuizers uit Beijeren en Wurtemburg voorbij gevaren.

— Reeds sedert eenige dagen is het Reuzengebergte, bij eene vrij strenge koude, met sneeuw bedekt. Ook in andere bergachtige streken is dit reeds het geval en alles duidt aan, dat wij een vroegen en strengen winter te verwachten hebben.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 23 September.

De Regering heeft aan Generaal von Hess bevel doen toekomen, dat hij het bezetten van Galatz en Ibraila door de Turken zal gedoogen, bijaldien Omer-Pacha dit mogt verlangen. Ook wordt de aankomst te Bucharest van den Oostenrijkschen Generaal van Hess gemeld.

— Volgens officiele opgaven telde men alhier in het begin van dit jaar, 9425 huizen en 430,000 inwoners, 98,000 familien uitmakende.

— Uit Russische bronnen, wordt verzekerd, dat de Russen zich niet hebben verzet tegen de landing der geallieerden op de Krim, omdat de Russische krijgsmagt op dat schiereiland niet sterk genoeg is, om met goed gevolg te kunnen weerstand bieden. De Russische troepen in de Krim tellen niet meer dan 38,000 man, behalve de 12,000 man sterke bezetting van Sebastopol.

ZWEDEN.

STOKHOLM, 21 September.

Men meldt van daar, dat eene aaneensluiting van het Kabinet aan de Westersche Mogendheden niet te verwachten was, maar de stemming der bevolking voor deze aansluiting steeds duidelijker wordt.

— Tusschen de Noorweegsche Regering en het Kabinet van Petersburg zijn diplomatieke geschillen gerezen, ter zake van een strook grondgebied, gelegen in de IJszee, en waarop de Noorweegsche Laplanders gedurende den zomer de rendieren laten weiden. De Russische Regering heeft plotseling de uitoefening van dat regt verboden. De zaak is onderzocht door de Storthing en naar het schijnt is men tot het resultaat gekomen, dat de handelingen van Rusland niet juist ten doel hadden die onbezette strook grond te verzekeren en af te sluiten, maar dat hier eenig staatkundig oogmerk van groot gewigt merkbaar was.

— De quarantaine te Stokholm is opgeheven, op grond dat ook in die stad de cholera is uitgebarsten.

RUSLAND.

Men berigt uit Petersburg, dat de geheele tweede divisie, de tweede artilleriebrigade en het huzarenregement der garde, door den Keizer geïnspecteerd en naar het oorlogstooneel in het zuiden opgerukt zijn.

— Het bevestigt zich, dat de Regering alle in Polen wonende vreemdelingen, welke den dienstjaren leeftijd hebben bereikt, bij het leger inlijft, tenzij deze op eene officiele wijze kunnen aantoonen buitenlanders te zijn.

— De opbrengst der Russische goud- en zilvermijnen is bij voortduring zeer aanzienlijk. Den 19^den^ is een trein van elf wagens, beladen met 17 pud goud (272 Ned. ℔) en 198 pud zilver (2168 Ned. ℔) door Nvni-Novorod gekomen zich naar Petersburg begevende.

— Terwijl in 1853 van 15 Mei tot 15 Aug. 500,000 flesschen Champagnewijn in Rusland ingevoerd zijn, bedroeg de invoer dit jaar, gedurende hetzelfde tijdsverloop, niet meer dan 36,000 flesschen.

TURKYE.

Te Konstantinopel liep het gerucht, dat Omer-Pacha zijn ontslag had ingezonden en herwaarts terugkeerde. Verscheidene zijner vrienden zouden hem te Boergaz te gemoet reizen. Ernstige geschillen tusschen Omer-Pacha en den Oostenrijkschen Opperbevelhebber zouden daartoe aanleiding hebben gegeven.

— Men verzekert, dat op dit oogenblik Engelsche en Fransche Ingenieurs zich bezig houden met het afbakenen van eene linie voor een reeds lang ontworpen kanaal tusschen Rassowa en Kustendje langs den bekenden Trajans wal. De loop van den Donau in de Zwarte Zee zoude met dan 40 mijlen verkort en de scheepvaart op die rivier geheel aan de Russische controle onttrokken worden.

— In een berigt uit Bucharest van den 22sten wordt de tijding bevestigd, dat het landen der geallieerden in de nabijheid van Sebastopol is gelukt, en dat de vijand geen tegenstand had geboden. De tegenwoordigheid der verbonden legers had op de Tatarsche bevolking een diepen indruk gemaakt, zij legde eene gunstige gezindheid voor de expeditie aan den dag. Het materieel der artillerie is overgescheept. Het leger rukt met vol vertrouwen op den goeden uitslag, naar Sebastopol op.

KERKNIEUWS.

DELFSHAVEN, 24 September. D^s^. N. Oort te Putten, heeft het beroep bij de Herv. gemeente alhier aangenomen.

— Te Zwolle is beroepen D^s^. Poortman, thans te Beerdam; te Zwartsluis, D^s^. Gulderorm, te Engwierum.

STADS BERIGTEN.

VERGADERING van den Gemeenteraad van Leyden, Donderdag den 28sten September 1854, 's namiddags ten 2 ure.

Onderwerpen;

1°. Benoeming van een 2den Docent in de Wiskunde aan het Sted. Gymnasium.
2°. Verordening houdende Instructie voor de broodkeurders.
3°. Rekening van den Armverzorger der Oud-Cath. gemeente.
4°. Verzoek van de Rederijkerskamer Vondel, omtrent den prijs voor het gebruik van de zaal.
5°. Missive omtrent de regeling van een beurtveer tusschen deze gemeente en de gemeente Leeuwarderadeel.
6°. Voordragt omtrent het verleenen eener toelage aan den plaatselijken Adjudant.

Oproeping van de Verlofgangers voor de Nationale Militie, tot het bijwonen der Inspectie.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER GEMEENTE LEYDEN, ontvangen hebbende eene aanschrijving van den Staatsraad Commissaris des Konings in de Provincie Zuidholland, houdende regeling der Inspectie over de Verlofgangers roepen dien ten gevolge op, om te verschijnen in het *Lokaal der Lakenhal aan den Ouden Singel*, op *Vrijdag den 6 October aanstaande, des morgens ten* 10 *ure.*

a. De Milicien der Ligting van 1850 van alle Wapens.
b. De Milicien der Ligting van 1851, die tot de Kavallerie, Artillerie en het bataillon Mineurs en Sappeurs behooren, en
c. De Milicien der Ligting van 1852, die tot de Kavallerie, Artillerie en het bataillon Mineurs en Sappeurs behooren, met uitzondering der zoodanigen die gedurende 15 maanden onder de wapenen zijn gehouden, als ook van hen die aan de laatst gehoudene najaars oefeningen hebben deel genomen, ten einde, ingevolge Art. 181 der Wet op de Nationale Militie van den 8 Januarij 1817, in verband gebragt met Art. 10 der Wet van 28 November 1818, door den Luitenant-Kolonel Militie Commissaris te worden geïnspecteerd, behoorlijk in tenue gekleed en voorzien van alle medegenomen equipement-stukken, benevens hunne zakboekjes en reçus der verlofpassen.

En geven Burgemeester en Wethouders, wijders bij deze kennis, dat bijaldien zich binnen deze Gemeente ook Verlofgangers mogten bevinden tot andere Gemeenten of Districten behoorende, deze almede gehouden zijn ter voorschreven plaatse en tijd te verschijnen; — met vermaning aan alle hierbij betrokkenen, om naauwkeurig aan deze oproeping te voldoen, en te zorgen dat hunne kleeding en equipement-stukken in goeden staat worden voorgesteld, als zullende de zoodanigen, welke dezelve mogten hebben verwaarloosd, het aan zich hebben te wijten, dat zij voor zekeren tijd onder de wapenen worden opgeroepen; terwijl aan diegenen, welke zonder wettige en door Burgemeester en Wethouders aangenomen redenen, van de Inspectie mogten wegblijven, door den Kolonel Militie Commissaris een arrest van twee tot zes dagen, in de naastbij gelegen militaire provoost, zal worden opgelegd. Zullende de attesten wegens ziekte, door Geneesheeren of Heelmeesters aan Verlofgangers afgegeven, uithoofde van welke zij belet mogten worden de Inspectie bij te wonen, ter Secretarie moeten worden ingeleverd, uiterlijk op *Donderdag* 5 *October* *bevorens*, *vóór één ure* des middags, terwijl andere wettige redenen van verschooning door de Verlofgangers mede op dien dag, 's morgens ten 11 ure, aan Burgemeester en Wethouders zullen moeten worden voorgedragen, ten einde over dezelve te kunnen oordeelen; zullende er door den Luit.-Col. Militie-Commissaris aan niemand vrijstelling worden verleend.

En zal deze door aanplakking en plaatsing in de Leydsche Courant worden afgekondigd.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
VAN LIMBURG STIRUM.

LEYDEN, 26 September 1854.

De Secretaris, v. PUTTKAMMER.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE LEYDSCHE HOOGESCHOOL.

Den 25sten September de Heer R. G. R. Bentfort, Med. Dr. van Soeles wonde, in de Verloskunde, met *Theses.*

224ste Staats-Loterij.

Trekking der Vierde Klasse.

1ste Trekking. Nos. 690, 10756 en 11118 ieder een prijs van *f* 1,000.

2de [illegible] No. 15631 een prijs van *f* 25,000. No. 13563 een prijs van *f* 2,500. No. 10108 een prijs van *f* 1,250. Nos. 4256, 15510, 17154, 18687 en 19129 ieder een prijs van *f* 1,000.

ADVERTENTIEN.

De Ondergeteekenden betuigen bij deze hunnen dank voor de belangstellende deelneming, welke zij, bij het Huwelijk van hunne Dochter M. A. M. SCHOLTEN, met den Wel Eerw. Zeer Gel. Heer CHR. KRABBE, van vele zijden, ondervinden mogten.

W. SCHOLTEN, *rustend Pred.*

LEYDEN, 25 September 1854.

A. C. SCHOLTEN, VAN HEUSDEN.

Getroffen door de menigvuldige bewijzen van deelneming bij de bevalling zijner Echtgenoote ontvangen, betuigt de Ondergeteekende zijnen bijzonderen dank.

A. J. DE HAAS.

Bij Vonnis van de Arrondissements-Regtbank te *Leyden*, is WILHELMUS BLOM, *Broodbakker* te *Noordwijk*, verklaard te zijn in Staat van Faillissement, aanvangende op den 22sten September jl. Tot Regter-Commissaris is benoemd de Edel-Achtb. Heer Mr. Mr. P. L. TOLLENS, Regter in voormelde Regtbank, en tot Curator de Ondergeteekende, Griffier bij het Kantongeregt te *Noordwijk.*

De Curator C. G. LUZAC.

VERGADERING,

van de Leden der Leydsche Afdeeling van de *Nederl. Gustaaf-Adolf-Vereeniging*, ter deliberering over de **Statuten**, Op Donderdag 28 September 1854, 's namiddags ten 2 ure, in de Consistorie-Kamer der Pieterskerk.

H. T. DE BLAAUW, *Vice-Secretaris.*

VRIENDEN-ISRAELS.

BID-UUR,

in het Kerkgebouw der Walsche Gemeente, op VRIJDAG den 29sten September 1854, des Avonds ten *ZEVEN* ure.

Spreker: Ds. J. C. DE VIJVER, te *Katwijk.*

WERELD-TENTOONSTELLING TE PARIJS IN 1855.

De VEREENIGDE SUB-COMMISSIEN der *Nederlandsche Maatschappij ter bevordering van Nijverheid*, Departement *Leyden*, en der *Vereeniging tot bevordering van Fabriek- en Handwerknijverheid*, Afdeeling *Leyden*, herinnert bij deze Belanghebbenden aan de vroeger gedane oproepingen in de Dagbladen, omtrent de opgave der **Inzending van Voortbrengselen** naar de Wereld-Tentoonstelling in 1855, te *Parijs* te houden. De **Bewijzen van Inschrijving** moeten vóór of uiterlijk op den 15den October a. s. ingezonden zijn aan het Bestuur der Vereenigde Sub-Commissien, hetwelk mede bereid is alle informatien te geven.

De inzending der Voortbrengselen moet geschieden vóór 15 Februarij 1855 en zullen vrij getransporteerd worden.

Het Bestuur beveelt deze belangrijke zaak aan in de aandacht der Nijverheid en Landbouw van *Leyden* en Omstreken.

Het Bestuur der Vereenigde Sub-Commissien der Nederl. Maatschappij van Nijverheid en der Vereeniging van Fabriek- en Handwerknijverheid.

A. C. LEEMBRUGGEN, *President.*
J. KROS, *Secretaris.*

CHEMISCHE APPARATEN,

zijn te bekomen bij P. J. M. DE GELDER, *Commissionair*, achter de Pieterskerk, IV. 689.

H. NIJGH, te *Rotterdam*, heeft uitgegeven:

VRIJMOEDIGE GEDACHTEN,

over — na en vóór (Eventuele)

CHOLERA ASIATICA,

DOOR

P. J. VAN WAGENINGE Sr.

Genees- Heel- en Verloskundige, te Rotterdam.

Te *Rotterdam*, in alle Boekwinkels verkrijgbaar; en voorts te *Amsterdam*, bij C. J. BORLEFFS en M. SCHOONEVELD & ZN.; *Breda*, BROESE & CIE.; *Dordrecht*, BLUSSÉ & V. BRAAM; *'s Gravenhage*, ERVE DOORMAN en H. C. SUSAN C.H.ZN.; *Groningen*, R. J. SCHIERBEEK; *Haarlem*, A. C. KRUSEMAN; *Leyden*, P. H. V. D. HEUVELL; *Schiedam*, P. J. VAN DIJK; *Utrecht*, C. VAN DER POST Jr.

Prijs *f* 1.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG, 25 September.

		Laatst Koers.	Eerst Koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld à	2½ pCt.	60¼	60⅝	60⅝
Dito Certificaten	3 "	72	72¼	72¼
Dito dito	4 "	90⅝	90⅝	90⅝
Amortisatie Syndicaat	3½ "	—	—	—
Handelmaatschappij	4½ "			
O. I. Leening	4 "	90		
Aandeelen Holl. Spoorweg	4½ "			
Dito Rijn-Spoorweg	4½ "	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	5 "			
Dito dito	4½ "			
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	5 "	100½	100⅝	100⅝
Dito dito 1828 en 1829	5 "	100½		
Cert. bij dito 1831 en 1833	5 "	85		
Dito 1840	4 "	77¼	77¼	77⅝
Dito bij STIEGLITZ & Co.	4 "	—		—
Dito dito Nieuwe	4½ "	—	—	—
Inschrijving in Assign.	6 "	—	—	—
Certificaten van dito	6 "	59⅝	59¼	59⅝
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500 "	140½	141	—
Dito Obligatiën	4 "	68		
SPANJE, Obligatien	à 1 pCt.	18 1/16	18⅛	18⅛
Dito Obligatiën	3 "	37½	38	—
Dito Binnenl.	à 6 "	33¼	33¼	33¼
Bewijzen Coupons		5½	5½	
OOSTENRIJK, Ws. Ro. bij Goll	5 "			
Dito	4 "	—		—
Dito Metall.	5 "	69	69⅛	69⅛
Dito Nieuwe	5 "	78½	78¼	—
Dito 1847	2½ "	34 1/16	35	
BELGIE, Banc.	2½ "			—
Dito bij ROTHSCHILD	2½ "	49		
BRAZILIE, 1824	100 "	—	—	—
PORTUGAL, te Londen		36½	36 9/16	36 9/16
Dito dito				
PERU				
VENEZUELA				
MEXICO	3 "	23 11/16	23⅜	
Amsterdam Bankactiën		[illegible]		

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.